

[Bertel Dahlgaard.]

her, at måske kunne en lovgivning på dette område ligefrem medføre, at den fondsdannelse, der er så godt i gang på nuværende tidspunkt, kunne blive forskertset i fremtiden, vil jeg gøre det ærede medlem opmærksom på, at den adgang til skattelettelse, man har for beløb, der henlægges til sådanne fonds, i øjeblikket er betinget af, at det drejer sig om i forvejen fastsatte, ganske konkret afgjorte fondstilsbud, medens en skattelettelse ikke gives, hvis henlæggelsen ikke sker automatisk.

Må jeg så til slut sige til det ærede medlem hr. Alfred Jensen, at det er ganske klart, at han må være modstander af dette lovforslag. Når man ønsker revolutionær udvikling, er man naturligvis modstander af samarbejde og skabelse af fælles interesse indenfor produktionen, som giver arbejderne deres retmæssige del af produktionsudbyttet — det, der er dette lovforslags formål. Når man står på det kommunistiske manifest af 1848, der er bygget på teorien om uddybelse af den økonomiske afstand mellem klasserne, på tanken om udvikling af et proletariat, en økonomisk nødstilstand for de store folkeslag, indtil spændingen bliver så stor, at den udløser sig i revolution, er det klart, at man aldrig kan være tilhænger af et lovforslag som dette. Det radikale venstre står på det modsatte standpunkt, ønsker den modsatte udvikling, at kløfter udviskes, at skel slettes, at vi ad den jævne evolutionsmæssige udvikling når frem ad fremskridtets vej.

Alfred Jensen: Den ærede ordfører for forslagsstillerne gør sig skyldig i en meget stor misforståelse, når han forsøger at skyde mig i skoene, at jeg ønsker at udbyde modsætningerne, ønsker en nødstilstand, som kan munde ud i en revolutionær situation. Det er en forkert bedømmelse af den socialistiske teori, og det er en fuldkommen forkert bedømmelse af kommunisterne og dem, der slutter op bag kommunisterne. Det er ikke for os et spørgsmål, om det er en ønskværdig udvej eller ej, men om der findes en anden vej frem end en omformning af samfundet på revolutionær måde, som det er sket tidligere. Nødstilstand er ikke noget, arbejderne ønsker, heller ikke kommunisterne. Vi har kæmpet mod en sådan nødstilstand. Hvis det ærede medlem og andre vil undersøge vort arbejde og vor politik, vil de se, at vort arbejde går ud på at forbedre vilkårene for den arbejdende klasse, men

da vi ved — og det er det, socialismen siger —, at effektiv forbedring ikke lader sig gennemføre på anden måde end derved, at produktionsmidlerne overgår fra privat eje til folkets eje, samfundets eje, er det for os udvejen, og så siger vi, at alle andre ting — man kan kalde det samarbejdsudvalg, man kan kalde det bonusordning, man kan kalde det udbyttedeling — ikke er vejen, der fører fremad. Når man skal se på, hvordan disse tanker er realiseret, er det karakteristisk, at man må erkende, at netop kapitalismen selv forhindrer, at man fører dem ud i livet. En virksomhed kunne ikke klare sig i konkurrencen, når den havde udbyttedeling. Et andet sted fandt arbejderne, at det var bedre at få en kontant lønforhøjelse, Ja, men det viser netop ustabiliteten i den kapitalistiske samfundsordning.

Jeg forstod, at disse spørgsmål var rejst, for at man kunne finde ud af, hvordan man varigt forøger produktionen, varigt gør arbejderne interesseret i at yde mere. Men erfaringerne viser, at udbyttedeling og bonusordning egentlig ikke giver noget resultat — tværtimod. Hvis dette lovforslag, hvad jeg forstod på den ærede ordfører for forslagsstillerne, er tænkt som et forsøg på at redde os over den kommende overenskomstsituation ved at tale udbyttedeling i stedet for lønforhøjelse og foranstaltninger, der kan skaffe flere i arbejde, vil det ejheller blive modtaget med stor sympati, og det vil ejheller være nogen løsning. Derfor er mit parti modstander af en sådan tanke og modstander af et lovforslag af denne karakter. Det løser ikke problemerne, men forkludrer problemerne i allerhøjeste grad.

I anledning af mine bemærkninger blev der gjort indsigelse på visse punkter. Bl. a. sagde det ærede medlem hr. Hans Rasmussen, at min karakteristik af samarbejdsudvalgene ikke var rigtig, at de ikke havde virket mod deres hensigt, og han påstod, at når jeg havde den opfattelse, var det, fordi jeg var forkert informeret; jeg havde hentet mine oplysninger i den hofavis, vi begge to læser for at få de oplysninger og informationer, som er nødvendige. Det er en stærk overdrivelse, at jeg kun skulle have hentet mine oplysninger der. Jeg har dem også fra tillidsmænd, fra folk, der sidder på ansvarsfulde poster, og det er deres opfattelse, at samarbejdsudvalgene ikke har givet det, man havde ventet, at man faktisk er ringere stillet med samarbejdsudvalgene end med den ordning, man havde før. Jeg tør ikke sige, om der